

Idrettslaget Varegg blir til

NÅR MAN VED VAREGGS 50 ÅRS JUBILEUM ser tilbake på den utvikling som har funnet sted ellers i samfunnet med sammenslutninger i større enheter for å få mer ressurser og bedre resultater, ser man hvor fremsynte medlemmene av Pallas og Høidekameratene var.

I 1947 var sammenslutninger et lite kjent tema, men i Hødden hadde de motet, viljen og evnen til å foreta en integrering. Kanskje var det ingen tilfeldighet at samlingstanken oppsto under krigen, i en tid da man daglig ble minnet om hvilken makt det lå i å stå samlet. Men også en annen sak var vesentlig i denne forbindelsen, nemlig norsk idretts samling i én organisasjon. Det skulle som hadde vært mellom hva man kan kalle en borgerlig idrettsorganisasjon og arbeideridretten var jo blitt fjernet i september 1940. Det er også et faktum at det ble spilt forlikskamper i årene like før krigen. I 1938 hadde blant andre Høidekameratene og Pallas kamper mot hverandre.

De to klubbene fortsatte samarbeidet etter krigen. Ved en kamp i august 1945 delte de to lagene broderlig både på utgifter og inntekter, og satt hver igjen med en inntekt på kr 374,15 når alle utgifter var trukket fra. I oktober var de sammen om å arrangere fredsmarsjen. Her var overskuddet for hver klubb kr 131,05.

Både Pallas og Høidekameratenes Idrettsforening var vel etablerte og nøt stor respekt i hele det idrettslige miljøet og blant byens befolkning både på grunn av resultatene på idrettsarenaene, på grunn av arbeidet som ble nedlagt på det administrative plan i lagene, og på grunn av lagenes tillitsmenn i kretssammenheng. Lagene var godt i stand til å fortsette hver for seg. Men det var sådd et frø. Kamerater og venner som hadde holdt sammen under krigen i idrettsfront, i illegale kamper og i private sammenhenger ville ikke gi slipp på fellesskapsfølelsen. Når det dessuten ikke lenger var to idrettsorganisasjoner, var det naturlig at ungdommen i Hødden stilte spørsmålet om Pallas og Høidekameratene kunne bli ett lag.



Høidekam. junior 1946.

3. rekke:

*HARRY FØRDE, ALF MIKKELSEN,
JARL SØVIK, ROALD JENSEN og
SIGURD ULLELAND.*

2. rekke:

*ANDERS SVANTESVOLD, LEIF
ANDAHL og JAN STRANDENES.*

1. rekke:

*KÅRE KLETT, ERLING MELBØE og
ALF RASMUSSEN.*

Idrettslaget Vareggs arkiv

Det var for øvrig slett ikke bare i Hødden man var opptatt av tanken på å slå lagene sammen. En stor del av byens befolkning har alltid vært interessert i idrett. De var det kanskje spesielt i 1945 og i årene ut over. Derfor møtte man ikke sjelden folk som sa: «At ikkje dokker der oppe i Hødden slår dokker sammen til én klubb», forteller MAGNAR MYRMEL.

Likevel, i begge lag var følelsene for «gamleklubbene» sterke. Mange av medlemmene hadde vært med fra starten. I begge lag var det utviklet et sosialt nett som gikk langt ut over hva man kan kalle et nøkternt vennskap. Medlemmene var oppvokst i og med klubbene, og var patrioter på sin hals. Tenk bare på følelsene det ligger i det å identifisere seg med klubbens farger – det største og fremste «våpen» for et engasjert medlem i hvilken som helst klubb. Å gi noe slikt fra seg ville være utenkelig.

Men heldigvis finnes det mennesker med visjoner som ser lenger enn de fleste av oss. MAGNAR MYRMEL mener at det ikke er å gå noens ære for nær når man i denne sammenhengen trekker fram Høidekameratenes formann gjennom en årrekke og Vareggs første formann, JOHAN ØVRETVEIT. Han var initiativtakeren og drivkraften i sammenslutningsprosessen.

Høidekameratene tok opp saken på et medlemsmøte 9. januar 1947. Et forhandlingsutvalg ble valgt med JOHAN ØVRETVEIT, ANKER ELIASSEN og ROLF LEGANGER som medlemmer. Pallas' arbeidsutvalg ble invitert til et møte på Rothaugen skole.

Siste laget til Høidekameratene før sammenslutningen. tatt i 1946.

3. rekke:

REIDAR ANDERSEN, THOROLF MONSEN, JAHN (ELLINGSEN) STORUM, ASBJØRN MELLING og REIDAR RASMUSSEN.

2. rekke:

JOHAN ØVRETVEIT, TERJE STENSTVEDT og ALF LARSEN.

1. rekke:

REIDAR KLETT, OSCAR HENRIKSEN og ROLF LEGANGER.

Idrettslaget Vareggs arkiv



JOHAN ØVRETVEIT orienterte om Høidekameratenes behandling av en eventuell sammenslutning. Pallas' arbeidsutvalg tok opplysningene til etterretning. Det hadde på det daværende tidspunkt ikke mandat til en videre diskusjon. Mange av Pallas-medlemmene var dessuten skeptiske til sammenslutning, ikke minst var det mange skeptikere i arbeidsutvalget.

På medlemsmøtet i Pallas 21. februar 1947 valgte man et forhandlingsutvalg bestående av HARALD MORK-KNUTSEN, OLAV MIKKELSEN og ARNE BERGE, samtlige mangeårige tillitsmenn og meget respekterte medlemmer. Forventningene var store og forhandlerne fra begge lag ble pålagt et stort ansvar. Men det største presset og forhandlernes dilemma var det faktum at de følte at de ikke først kunne sitte i forhandlinger og få detaljerte kunnskaper om motpartens ønsker, motiver og status for så etterpå å komme ut med et negativt resultat. Man måtte komme fram til et forhandlingsresultat som det var sannsynlig at flertallet av medlemmene i begge lag kunne akseptere.

Forhandlerne la også et annet press på seg selv. I utgangspunktet ville de ha et resultat før fotballsesongen startet. Det lå i kortene at da måtte sammenslutningen være et faktum. Når man så legger til at Høidekameratene og Pallas hadde sine medlemsmøter henholdsvis 9. januar og 21. februar, da forhandlerne ble valgt, og Vareggs fødselsdag ble 11. april samme år, skjønner man viljen og evnen hos forhandlerne.

Man kunne ane suksessen allerede på det første møtet. I ve-

sentlig grad skyldtes det karenes lange erfaring og store rutine i organisasjonsarbeid, spesielt innenfor idrettsbevegelsen.

Sakskomplekset var vanskelig. Men man tok for seg de store linjene, og når de var løst, falt detaljene lett på plass.

Det måtte tas stilling til åtte spørsmål:

1. Det nye lagets navn
2. Stillingen i fotballserien
3. Antall tillitsmenn fra begge lag
4. Formann
5. Funksjonstid for et nytt styre
6. Det nye lags lover
7. Tidspunkt for ekstraordinære årsmøter
8. Sakslisten på de ekstraordinære årsmøter

Forhandlerne foreslo følgende:

1. Man skulle inntil videre bruke navnet «Pallas/Høiden»
2. I serien hadde Høidekameratene 9 poeng på 10 kamper. Pallas hadde 10 poeng på 11 kamper. Etter en god del korrespondanse med Bergen Fotballkrets og Norges Fotballforbund foreslo forhandlerne å gå inn på Pallas' poengsum
3. Tillitsmennenes antall ble foreslått til 35, bygget på antall grupper
4. Man foreslo at det nye lags første formann ble avgjort ved loddtrekning mellom de to som var formenn i de respektive lag. Det øvrige styret med nestformann, kasserer, sekretær og styremedlemmer ville så falle på plass av seg selv
5. Tillitsmennenes funksjonstid ble satt til et halvt år. Senere skulle det velges nye etter retningslinjene i en ny lov
6. Lovnormen til Norges Idrettsforbund ble ansett fullt brukbar inntil man hadde fått utarbeidet en ny lov for laget
7. Tidspunktet for de to lagenes ekstraordinære årsmøter ble satt til 11. april 1947
8. Sakslisten på de ekstraordinære årsmøter ble foreslått slik:
 1. Protokoll
 2. Forhandlingsutvalgets beretning
 3. Sammenslutning av Sportsklubben Pallas og Høidekameratenes Idrettsforening
 4. Forhandlingsutvalgets innstilling til arbeidsutvalg og gruppestyrers sammensetning

Forhandlerne hadde gjort jobben de var blitt pålagt. Nå var det lagenes medlemmer som fikk bestemme. Det krevdes 2/3 flertall i begge lag. Begge holdt sine årsmøter 11. april. Høidekameratene møttes på Rothaugen skole. Forhandlernes fremlegg ble vedtatt mot noen få stemmer. Pallas holdt møte i Børsbygningen. Det ble såvidt 2/3 flertall med én stemmes overvekt.

Forhandlerne ble pålagt nye oppgaver. Nå skulle de blant annet forberede det konstituerende årsmøte i det nye laget. Og lørdag 12. april 1947 sto følgende å lese i Bergens Tidende:

Høideguttene slår seg sammen i ett lag – Pallas/Høiden

I går aftes holdt de to lagene, som holder til i det strøket vi kaller Høiden, ekstraordinære årsmøter og sendte ut denne meldingen fra møtet: «På ekstraordinære årsmøter i Høidekameratenes idrettsforening og Sportsklubben Pallas ble det vedtatt å slå de to foreninger sammen til ett lag. Denne saken har i lengre tid vært behandlet i Høidekameratene og Pallas og sammenslutningen er nå et faktum.

Konstituerende samlingsmøte vil bli holdt med det første og inntil da vil det nye lag benytte kombinasjonsnavnet Pallas/Høiden.

Bergen 11.4.47

JOHAN ØVRETVEIT, Høidekameratenes idrettsforening
HARALD MORK-KNUDSEN, Sportsklubben Pallas

Bergens Tidende gratulerte og skrev videre:

Sammenslutningen skaper et visst problem for seriens kvalifikasjonskamper. Det nye laget kan velge om det vil starte serien på Høidens 9 poeng på 10 kamper eller på Pallas sine 10 poeng på 11 kamper.

Pallas/Høiden valgte altså å gå inn på Pallas' 10 poeng, og serien så slik ut: Brann, Årstad, Djerv, Nymark, Pallas/Høiden, Hardy, Minde og Fjell.

Det første Varegg-styret så slik ut:

Formann:	JOHAN ØVRETVEIT (Høidekameratene)
Nestformann:	HARALD MORK-KNUDSEN (Pallas)
Sekretær:	MONRAD DANIELSEN (Høidekameratene)
Kasserer:	HÅKON PAULSEN (Pallas)
Styremedlem:	JACOB MÆLAND (Pallas)
Styremedlem:	MAGNAR MYRMEL (Høidekameratene)

På et av de første styremøtene, som ble holdt i kjelleren i Absalon Beyers gate nr 28, foreslo NORRIS BØDTKER, innehaver av fortjenstmedalje i tidligere Pallas, at laget skulle få navnet Varegg etter Vardeggen, et av fjellene i Byfjellene som ligger øst for Rundemanen. Alle følte med én gang at det var navnet. Idrettslaget Varegg var en realitet. Ved starten hadde det ca 600 medlemmer.



PATRIOTISME

HØDDEMILJØET VAR ENESTÅENDE I DISSE ÅRENE. Skulle du til barberen på hjørnet av Absalon Beyers gate, ASBJØRN KALLEKLEV, bedre kjent som «DUTTAEN», skulle du absolutt passe kjeften. Flåsete bemerkninger om Høddens lokale fotballkjendiser kunne lett få barberkniven til å glippe, minnes OLE JOHAN SAGSTAD.

I 50-årene sto stedspatriotismen i full blomst. Ikke minst skyldtes det miljøet på «Planen» og rundt Høydehjørnet, krysset mellom Øvre Sandviksvei og Absalon Beyers gate, som både var samlingssted for guttene om ettermiddagen og kvelden og ekserserplass for buekorpsene. Møtestedet var rett over «DUTTAENS» barbersalong på hjørnet til Fanebust strykeri. Samtaleemnet var nesten alltid fotball.

Allerede i 1947, da Pallas og Høidekameratene gikk over i idrettshistorien og fremsto som Varegg, var det et fantastisk miljø blant klubbens guttespillere og juniorer. Med FREDRIK «FEDDAEN» BØDTKER og WILLIAM TORGENSEN som ledere og med maddammene BØDTKER, TRONES og JOENSEN, som etter kampene inviterte på boller og brus, måtte resultatene bli gode. Beviset var at klubben ble kretsmester i det vi i dag kaller aldersbestemte klasser.

Vareggs første styre.

Bak fra venstre:

MAGNAR MYRMEL (Høidekameratene), HARALD MORK-KNUDSEN (Pallas) og JACOB MÆLAND (Pallas).

Foran fra venstre:

MONRAD DANIELSEN (Høidekameratene), JOHAN ØVRETVEIT (Høidekameratene) og HAKON PAULSEN (Pallas).

Idrettslaget Vareggs arkiv

Spesielt enkelte av disse madammene i Høyden fortjener noen ekstra ord. MAGDA TRONES i Sophus Pihls gate samlet i mange år alle knøttene og småguttene til pølsefest etter kampene. Både hun og hennes mann gjorde et stort arbeid, selv om ikke noen av dem noensinne satt i styret. Også naboen KRISTIANE LOUISE JOENSEN var med der det skjedde og hadde alltid tid til å gi en hjelpende hånd.

SIGRID BØDTKER sto kanskje i en klasse for seg. Hun lot foretaksomme guttunger renne inn og ut av huset i Absalon Beyers gate, som sannelig var travelt nok på forhånd elleve unger som der var. FREDRIK var en aktiv fyr helt fra han var smågutt og arrangerte ivrig små og store konkurranser. Han husker hvordan arrangementskomiteen satt i stuen og med morens vekkerklokke på plass i vinduet. Der tok de tiden mens guttungene beinfløy rundt kvartalet.

– Eg vet ikkje kor mange gutteklubber eg va formann i før krigen, forteller han, – men min mor stilte alltid opp. Eg hadde en mor du skulle lete lenger etter. Hon var alltid i godt humør, og hjalp oss alltid når det va nokke. Hon visste alt om når vi skulle spille og når vi skulle ha skirenn. Etter fotballkampene kom vi hem te hon med draktene, som kunne vere temmelig svarte. De ble vasket og presset og reparert og var klar til neste kamp.

Her bør for øvrig også nevnes fru STENSTVEDT, som i mange år vasket A- og B-lagets drakter til karakteren Særdeles!

FEDDAEN & Co arrangerte langrenn så snart det var snø. De laget plakater som ble slått opp slik at folk visste hva som skulle skje når og hvor. Slalåmrenn gikk fra Mon Plaisir og ned på Mulebanen.

Like etter krigen laget de de første turneringene på Mulebanen. De fikk tak i gammelt sølv til pokaler. Startkontingent ble ikke krevet inn til å begynne med.

– Hele Høyden var én familie. Trengte du nokke kunne du spørre alle. Og alle stilte opp. Du får aldri et sånt samhold igjen.

Han skulle vite det, han. Hvis det var noe i de dager ringte de til ham. Ungene i Høyden trakk inn og ut. Han hadde blant annet «fotballdepot», og de kunne hente baller når som helst på døgnet, men de måtte levere dem tilbake, uansett hvilken tilstand de befant seg i, om de så var sparket i filler.

– Og vi fikk kjeft av styret fordi vi brukte så mange baller, minnes FREDRIK BØDTKER. – Ka faen, eter dokker baller? ville de vite.

Sang og musikk var en viktig del av Varegg og humøret var alltid på topp. Sangen tok juniorene med seg over i A-stallen blant de mer etablerte fotballstjerner i strøket.

OLE JOHAN SAGSTAD forteller at A-lagets kampsang «Lille Rød-hette», som fulgte laget og ble sunget i garderoben foran hver eneste kamp, dukket opp på 50-tallet.

Ikke minst under den «store» kampen på Ullevål Stadion i 1951 da Varegg spilte mot Lyn, som hadde syv landslagsspillere og selveste TOM BLOM i mål. I garderoben før kampen sang guttene «Lille Rød-hette» så det virkelig ga gjenklang i veggene. Da var det at Oslopressen avla Varegg-garderoben en visitt og ville vite om laget kom til å synge like pent *etter* kampen! At Varegg skulle gå av banen med en 3–1 seier og med god grunn til å synge hadde de neppe ventet seg.

Samhørighet – fellesskap – glede – sang – godt humør skapte et tett og godt miljø i Vareggs tidlige år, noe de eldre savner i Hødden i dag.

Full innsats.

Foto: ROAR CHRISTENSEN



VAREGGS FORMENN FRA 1947 TIL 1996

<i>Navn</i>	<i>Årstall</i>	<i>Navn</i>	<i>Årstall</i>
ØVRETVEIT JOHAN	1947-48	TOTLAND KJELL	1971-72-73-74
ELIASSEN ANKER	til 24 mai 1949	STENSVÅG PER	1975-76
DANIELSEN MONRAD	fra 24 mai 1949	ENGELSEN BJØRN	1977
ERIKSEN PETTER	1950-51	JETMUNDSEN TOR	1980-81-82
NILSEN REIDAR	1952	MIKKELSEN ELNA K.	1983-84
ØVREBØ WILLY	1953-54-55	ALVHEIM BØRGE	1985-86-87-91*
MIKKELSEN HÅKON	1956-57	STOREDALE ISAK	1988
PAULSEN HÅKON	1958-59-60-61	NERDAL DENNIS	1989
OLSEN ALF	1962-63	JOHANNESSEN TROND	1992
KJESETH DAGFINN	til 1 juni 1964	OLSEN FRANK I.	1993
IDEN BJARNE	fra 1 juni 1964-65	GJESDAL JOHANNES	1990* 1994-95
STEFFENSEN REIDAR	1966-67-68	HESTDAL MAGNAR	1996
TØNNESEN KNUT	1969-70 1978-79		

* GJESDAL fungerte som formann i 1990 og BØRGE ALVHEIM i 1991

VAREGGS GULLMERKE

<i>Navn</i>	<i>Tildelt år</i>	<i>Navn</i>	<i>Tildelt år</i>
BERGE ARNE	1962	NOREVIK JAN	1987
ELIASSEN PER EGIL	1987	TORGERSEN WILLIAM	1962
HAMMERSLAND HÅKON	1962	ØVRETVEIT JOHAN	1965

VAREGGS SØLVMERKE

<i>Navn</i>	<i>År</i>	<i>Navn</i>	<i>År</i>	<i>Navn</i>	<i>År</i>
ANDAL LEIF	1972	HUNDHAMMER GUNNAR	1972	NILSEN HARALD	1972
DANIELSEN MONRAD	1972	JOHANNESSEN TROND	1987	NILSEN REIDAR	1994
ELIASSEN ATLE	1987	KNUTSEN BIRGER	1972	NOREVIK JAN O.	1977
ELIASSEN PER EGIL	1977	LØTVEDT ROLF	1972	OLSEN KÅRE	1972
ERIKSEN PETTER	1972	MIKKELSEN ELNA K.	1987	STEINVIK PER	1977
ESPEDAL EINAR	1972	MIKKELSEN HÅKON	1972	TOTLAND KJELL	1977
HALSVIK HANS J.	1972	MIKKELSEN OLAV	1972	TØNNESEN KNUT	1983
HOVLAND JAN KÅRE	1977	NEUBERT TORE	1987	ØVRETVEIT SIGMUND	1972

BERGEN IDRETTSKRETS

SKUDAL HARALD, Styremedlem 1956 -59
ERIKSEN PETTER Varamann 1956 -59
Styremedlem 1960 -63

HORDALAND IDRETTSKRETS

HANS JOHAN HALSVIK 6 år Nestformann
14 år Domsutvalget
9 år Kontaktutvalget

PERSONER MED OVER 10 ÅR I VAREGGS STYRER

A= Arbeidsutvalget. F=Fotballgruppen F-S=Friidrett/skigruppen J= Juniorgruppen H= Hyttestyret
 B= Badstustyret DIV=Bokse, bordtennis, dommer, håndball, orientering og trimgrupper. År= Ant. år i styrene
 V= Ant. styreverv i periodene. Tallene i parentes er antall formannsår i gjeldende gruppe.

	A	F	F-S	J	H	B	DIV	ÅR	V
HARALD NILSEN		5				33 (20)		38	
HAKON HAMMERSLAND		1	9	1	29 (26)			32	40
BIRGER KNUDSEN						30		30	
KJELL FURNES	2	11 (1)			15 (11)			28	
JAN KÅRE HOVLAND			1 (1)		20	7		28	
KÅRE OLSEN	1		3 (2)	4	21		28	29	
JOHAN ØVRETVEIT	2 (2)	1 (1)			5	16 (16)	7 (4)	27	31
LEIF ÅNDAL		3		1 (1)	23		2	27	29
KJELL TOTLAND	8 (4)	7 (4)		4 (1)	2	4		25	
HANS JOHAN HALSVIK	6	2	3 (1)	2		5	2 (2)	20	
GUNNAR HUNDHAMMER	17			3 (1)				20	
AKSEL LARSEN		7 (1)		13 (7)				20	
ATLE ELIASSEN		6		2	11			19	
WILLIAM TØRGERSEN		11 (8)		13 (10)		1		19	25
ROLF HANSEN			22 (2)			2		18	24
THOMAS TOTLAND		2			16			18	
ROLF JOHANNESSEN		2	10		6			18	
TROND JOHANNESSEN	2 (1)			15 (6)				17	
JAN JØRGENSEN	5			3	8			16	
BØRGE ALVHEIM	6 (4)			9 (3)				15	
PETTER ERIKSEN	2 (2)		9 (8)	1 (1)			3 (3)	15	
JAN GRØNNHAUG	5	1	2 (2)	2	5			15	
JOHN OVE SVENSEN	5				10			15	
OLAV LØTVEDT					15			15	
SIGMUND ØVRETVEIT					15(2)			15	
EINAR ESPEDAL	3		1		12(1)	1		14	17
ERLING JACOBSEN	1	6	3(1)		4			14	
TØR JETMUNDSEN	3 (3)	6 (1)		5				14	
ROLF LØTVEDT	1		9	1	1	3		14	15
NORRIS BØDTKER					13			13	
PER EGIL ELIASSEN	2	9 (2)	2 (1)	1				13	14
TØRE NEUBERT			13 (9)					13	
KNUT TØNNESEN	10(4)	2		1				13	
TRYGVE ANDREASSEN	12							12	
KJELL FJELLSTAD	2	3 (2)		7 (3)				12	
SVEIN JANSEN			12 (12)					12	
KARL B. LILAND	1	10 (2)		1			12	12	
EINAR MARTHINUSSEN	2					10		12	
JAN BØDTKER		10 (3)		1				11	
LOVISE LARSEN		2					11	11	13
ALF OLSEN	4(2)	7						11	
FREDRIK BØDTKER		1 (1)	1	8				10	
KJELL BØRSHEIM			10 (2)					10	
JOHANNES GJESDAL	2(2)	3 (3)	10					10	15
ALBERT TVEDT	1	2		5		5	3	10	16

Valgte utvalg på årsmøte som ikke er medtatt på grunn av mangelfull føring er, Bladstyret, matrialforvalter, revisorer og valgkomite. Heller ikke Vareggs Vel og Gubbelaget er medtatt da det er grupper utenom hovedlaget.

Spesielt har TORBJØRN STENSTVEDT, KNUT TØNNESEN gjort en utmerket jobb i bladstyret, men også JAN BØDTKER og KJELL FJELLSTAD har flere år i dette utvalget.